

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV. Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Az otthon védelme.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara, — sok izraelita tagja lehet, — kimondotta, hogy felír a képviselőházhoz az otthon védelméről szóló törvénytervezet ellen. Az első, zsákmányt féltő keselyű megjelent tehát a magyar családi boldogság egének láthatárán. Vijjogva hívja társait, hogy megvédjék az zsákmányt.

A keresztény társadalom ellen megindított vértelen hódító hadjárat dögkeselyűinek az volt eddig a taktikája, hogy a keresztény társadalom erkölcsi alapjait rongálják meg, tudva, miszerint ezen alapok összeomlása maga után vonja az egész épület rombadőlését.

E hadjárat egyik célja volt a keresztény családok állandóságának megbomlasztása. A szabadszerelm tana, az érzek uralmának hirdetése zilálttá tette a családokat; a családtagokat összekötő erkölcsi kapcsok meglazultával a tagok szétrebbentek, s gyengeségükben egyedül állva a vértelen hódító hadjárat dögkeselyűinek váltak hízalóivá. Nem kell bizonyítani. Egyetlen pillantás a keresztény Magyarország családainak bomlására meggyőz mindenkit a szomorú tényről.

A családok állandóságának biztosítéka a tűzhely állandóságán alapszik. E tűzhely ellen másfél század óta folyik a háború. Franciaországban sikerült a tűzhely állandóságát illuzorissá tenni részben a birtokrendezési, részben az örökösödési törvények segítségével. Németországban, Angliában e törekvés már nem dicsekedhet ennyi sikerrel. Nálunk, a hitbizománynyal bíró családok kivételével, a tűzhely ellen megindított harc szomorú eredményeinaponként ki-ki vernek egy egy követ a magyar társadalom, a magyar haza boldogságának épületéből. A pénzsorsorásoknak, a lelketlen nyereszkeknek a törvény által zsákmányul dobott tűzhely körül a család és otthonát erősítő egyetértés helyett pör, viszály, huzavona, meghasonlás, nyomor lettek a mindennapi vendégek. A teher nagyobbodott észrevétlenül s egyszer csak megszólalt a tűzhely fölött a magyar család szerteverő dobszó: ki ad többet érte?

A törzsökös, a patriarchalis családok helyett, aminőket a maga spe-

ciális magyar alakjában nálunk is találhattunk, ma már megszűntek. De niucsenek már olyan nagyjaink sem, aminők csak azon családokból támadhattak. Mai felkapott nagyjaink magukon viselik a szétzúllott család erkölcsi ismérveit, s mert hasonló erkölcsi elvekkel szaturálták a szétzúllott családokból álló magyar nemzetet, ezeknek nemzetet bomlasztó elveivel engedik magukat, mint a pusztulás fiait, megbélyegezni.

A nem állandó családok pusztulása gyászos eredménye a központi tűzhely körü csoportosult birtokok megszűnésének. Régi bunyevác családoknál még találkoztunk ilyen birtokokkal, a magyarnál már ritkán. Az elaprózott birtokot pedig könnyen elharácsolhatják, ha ezeket az állam nem iparkodik törvénnyel védeni. Nálunk nem csak hogy nem védte eddig, hanem a keresztény erkölcsi alapokat elvető törvényhozás, mintegy a törvény égíse alatt szolgáltatva ki a keresztény Magyarország ellen megindított vértelen, de annál undokabb hódító hadjárat dögkeselyűinek.

Minden arra tört, hogy a családalapító által épített tűzhelytől elszakíthassák könnyen a családtagokat. A szabadság agyon magyarozott elvével takarták a nemzetet rontó bünt, pedig tudhatták volna, hiszen közmeggyőződés ez, hogy a családokra parancsoló kötelesség, mintegy erkölcsi kényszer a tűzhely, az otthon megalapítása és megszerzése. És még sem ennek védelmében, hanem ez ellen hoztak szabados törvényeket.

E törvények eredményezték, hogy a családi birtokok, az otthon, a tűzhely és így maga a család is üzletárgygyá süllyedtek azon tőkepenészek kezében, kik árverésen, olcsó pénzen jutva az említettekhez, az uszorakamatot hozó bérletrendszer honosították meg. Mindez jövedelmi forrásává vált a tőkepenészeknek, megfosztva az erkölcsi javító és fentartó erőttől, a bomlás, az erkölcsi és anyagi pusztulás eszközeivé aljasulva.

Belátták végre nálunk is, hogy amit a keresztényellenes, bűnös forradalom lerombolt, azt a nemzet létérdekében helyre kell állítani, meg kell védeni a családi otthont, meg kell adni a lehetőségét a megingathatatlan családi tűzhely köré csoportosított birtoknak, a magyar családok

és így Magyarország boldogsága e biztosítékának megalapítására.

Es ahelyett, hogy ezt a törvényt örömjongva fogadná az egész magyar nemzet, akadnak, akik ellene támadnak, mint az általam említett tőkepenészek zsoldosai, akik mindent, még a magyar nemzet jövőjét biztosító boldog családi életet is jövedelmi forrásnak tekintik egyrészt, de másrészt meg a családi élet megbomlasztásában látják az eszközt, melylyel a magyar nemzet ellen megindított vértelen hódító hadjáratot diadalal fejezhetik be.

Magyarország minden jóérzésű, tiszta erkölcsű, becsületes gondolkozású polgárának fel kellene tehát emelnie tiltakozó szavát az oly határozatok ellen, aminőket a bizonyára izraelitákkal szaturált aradi kereskedelmi és iparkamara hozott.

Tiltakoznia kellene ez ellen minden magyarnak, aki még magyar szívből óhajtja, hogy Magyarország újabb ezredévet éljen boldogan és dicsőségesen, mert az aradi kereskedelmi és iparkamara határozata nem alkalmas másra, mint ezen új ezredév alapjának aláásására.

Dugovich Imre.

A zombori tanítói gyűlés.

A vármegye tanítói egyletének közgyűlése 29 és 30-dikán folyt le Zomborban. A közgyűlést megelőzőleg a gyűlés képesen rendezett slójd tanfolyam kiállítását nyitották meg, 29-dikén reggel 9 órakor.

Az ünnepélyen megjelent Faragó János kir. tanfelügyelő; a város részéről Alföldy Árpád h. polgármester és a városi tisztikarból számosan; továbbá Molnár Ferenc elnöklete alatt a tanítóegyesület választmányja; valamint Fenyvessy Jenő szaktanító vezetése mellett a slójd kurzus hallgatói teljes számban.

Fenyvessy Jenő meleg szavakban üdvözölte a megjelenteket és a kiállítást megnyitotta. Ezután Molnár Ferenc hálás szavakkal utalt az Országos Közimunkára nevelő Egyesület hasznos közreműködésére, melynek segítségével a megyei tanítóegyesület megvalósíthatta a két év előtt Szabadkán tartott közgyűlésében hozott határozatát. Szavai során külön is méltatta azon buzgó és fáradhatlan munkásságot, amelyet a tanfolyam vezetője Fenyvessy Jenő szakavatott működésével kifejtett s amelynek kézzelfogható eredményét a megnyitott kiállítás a legfényesebben igazolja. Faragó János kir. tanfelügyelő viszont köszönettel adózik a vármegye közönségének és Zombor város tanácsának, hogy az ügy érdekében hozott áldozatával, a kurzus rendezésével járó költségeket biztosította. Magvas beszéde kere-

Dervics Bej-nek nevező török járja be az országot, aki az ifjú törökök hívének és török kapitánynak adva ki magát, csalásból tengeti életét. Temesvárott sikerült is neki többeket becsapnia. E csalóra hívja föl táviratilag a temesvári rendőrség a mi rendőrségünk és így közönségünk figyelmét is.

— **Tűz.** Tegnap, vasárnap délután az V. körí Hold-utca 347-ik számú, Marietics Simon tulajdonát képező házban leégett egy dísznőöl és egy kazal szalma, amely Polyakovits Pál tulajdonát képezte. Ha tűzoltóink nem a közmondásos ügyességükkel és gyorsaságukkal járnak el, nagy baj támadhatott volna.

— **Ékszerablás.** Temerinből táviratozzák rendőrségünknek, hogy ott Katz Sándor, aranyműves üzletét ismeretlen tettesek feltörték és 3980 korona értékű ékszert loptak el belőle.

— **Agyonrugta a ló.** Megirtuk, hogy pénteken Tumbász József loápolót a ló munka közben hasba rugta, s a mentők a szerencsétlen munkást eszméletlen állapotban szállították a kórházba. Amint értesülünk, a szerencsétlen loápoló tegnap a kórházban meghalt.

— **Savanyu lett szőlő.** A bácsalmási szőlőkben az idén kitünő zamatu a szagos szőlő, erre áhítván egy csikériai atyafi a napokban kirándult egy sötét éjszakán egy kis szagosra. Eppen indulni akart a leszedett szőlővel, midőn tetten éretett és a néhány kiló szőlő elvihetése végett a tetten éret alaposan megbicskázta, persze azt már nem érve fel ésszel, hogy ezzel neki szaladt a büntető törvény azon §-ának, amely cselekményeit rablásá, a leszedett szőlő ízét pedig igen savanyuvá teszi számára.

— **A csaló cigányasszony.** Cimül irhatnánk ezt is: A hiszékeny vevő. Mert hiszen anyai csalást irtak meg már az újságok, hogy a vevők ovatosabbak lehetnének. A mostani család története a következő: Szántó Mariska panasolta el, hogy ifj. Kovács Hannó Imréné ma megkörnyékezte, s rábírta, hogy vegye meg tőle zálogba tett ruhának való vásznát és szövetét. De mert ez zálogban van, adjon neki a kiváltáshoz tizenkilenc forintot. A jóhiszemű asszony oda is adta a kért pénzt, de bizony többé viszont nem látta a csaló asszonyt. Kérte a rendőrséget, hogy kerítsék kézhez a csalót hogy így legalább pénzének egy részét kaphassa vissza. A büntetés természetesen a család jól kiérdemelt jutalma lesz.

— **A combjába lőtt.** Schultzer Ferenc tizenhétéves fiatalember tegnap délután négy óra felé egy kilencmilliméteres, töltött flóberrel játszott. Eközben a flóber elsült, s a golyó Schultzer Ferenc balcombjába furódott.

— **Felszámoló gyár.** Az újvidéki konzervgyár r. t., amely 1906-ban alakult meg 180-000 korona alaptőkével, szeptember 15-én tartandó rendes közgyűlésen kimondja a felszámolást.

— **Szerencsétlenség.** Bácsalmásról írják: Folyó hó 27-én reggel a pályamunkások e munka megkezdéséhez mentek ki. Menet közben a pálya kocsisról Pertics Péter vasuti munkás leugrott oly szerencsétlenül, hogy jobb lába eltörtött. Az első segélyt dr. Nagy Lajos orvos adta meg a sebesültnek, akit a legközelebbi vonattal a szabadkai közkórházba szállítottak be.

— **Elgázolt öregasszony.** Ma reggel 9 óra felé a Szent-István téren egy nyolcvanöt éves reinitzfalvi öregasszonyt, Papp Erzsébetet egy gyorsan hajtó kocsis lovaival elgázoltatott. A megsebesültnek mentőink nyújtották az első segélyt. Papp Erzsébetet most másodszer gázolták már el.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik. ::

A szentesített végrehajtási törvény
rendelettel együtt füzve 1 korona 20 fillér.

Továbbá:

A követelések bejelentéséhez szükséges előírás szerinti nyomtatványok

kaphatók: HEUMANN MÓR könyvkereskedésben SZABADKÁN, FÖTÉR.

INNEN-ONNAN.

A lengyel zsidó utnak bocsátja fiát, ellátva 800 forinttal és a következő apai tanácsal: „Vörös zsidóval szóba se állj, mert valamennyi gazember, megcsal, akkor is, ha jót tesz veled.”

A gyerek meg is fogadta a szót. Két napi gyalogolás után azonban elfáradt, s az egyik község zsidó kántoránál akar éjjeli szállást kérni. Amint azonban meglátta a kántor vörös arculatját, megfutamodott. A vörös kántornak csak nehezen sikerült őt visszaédesgetni és megtudni a félelem okát. Ezt megtudva, biztatni kezdte a gyereket:

— Ne félj; majd meglátod, hogy az apádnak nincs igaza; van a vörös zsidók között is becsület.

A kántorék megtraktálták a gyereket és annyira megnyerték a bizalmát, hogy lefekvéskor ez átadta nekik megőrzés végett a nyolcszáz forintot. Reggel, elbucuzás előtt, azonban hasztalanul kérte vissza a pénzt. A vörös zsidó kántor letagadta, hogy még csak látta volna is a pénzt.

Obéogatva, jajgatva távozott a zsidó gyerek. Végre eszébe jutott, hogy elmege panasza a rabbinushoz. El is ment hozzá, de szerencsétlenségére a rabbinus is vörös volt. A gyerek szóba se akart vele állni. Inkább lemond a nyolcszáz forintról. A rabbinus azonban nem azért rabbinus, hogy le ne győzze a gyermek bizalmatlanságát. Mikor megtudta a bizalmatlanság okát, s meghallgatta a gyermek panaszát, imígy szólalt meg:

— Ha csakugyan a kántornál van a pénzed, visszakapod.

Ezzel a sameszt átküldte a kántorért, aki megjelenve, esküdözve tagadta, hogy nála volna a pénz.

— Jól van, mondta a rabbi, ha nincs nálad ülj le és ird azt, amit diktálok.

Es a következőket diktálta a kántornak:

„Kedves feleségem. Szálli, ad át a samesznek teljes bizalommal a nyolcszáz forintot, amit az a gyerek tegnap este átadott.”

A samesz el is hozta a nyolcszáz forintot s a rabbinus ezen szavak kíséretében adta a zsidó gyerekeknek:

— Látod, még sincs igaza az apádnak. Mégis csak van a vörös zsidók között is becsület.

A zsidó gyerek huncorgatva nézett a rabbinusra s így felelt:

— Nekem mondja? Ha maga nem volna nagyobb gazember, mint a kántor, sohase kaptam volna vissza a nyolcszáz forintot.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kész- és arcbró-finomítója a LEHRER-féle

ERZSÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonyosimává és üdűvé teszi. Nem zsiros s ennél fogva nappal is használható. Pörsevények, bőrpedések és bőrkilűtések ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésnél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-20

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bácsmegeye).

REGÉNY.

KLEOPATRA.

— Csinos rosszakarat, jegyezte meg mosolyogva Boris.

— Akár csinos, akár nem, de rosszakaratu állatka, s mellette Baktóf kisasszony élete pokol. Gyönyörködtem a látásában s bűnül rótták neki föl barátságomat. Szegény, de nagy családból származik. Az atyja derék katona volt, alattam is szolgált. Ha feleségül veszem, társadalmi igazságtalanságot teszek jóvá. Csak egyet sajnálok, hogy nem vagyok negyven évvel fiatalabb.

— Tábarnok, szólalt meg a nagyherceg, tudtam, hogy szereti a jót, de ön jó is... ez boldoggá tesz.

Neutof némán meghajolt. Titkot, valami meghatározhatatlant érzett a nagyherceg magatartásában.

— En a magam részéről határozott rokonszenvet érek Baktóf kisasszony iránt, folytatta lassan Boris, mintegy a talajt tapogatva, mert nem tudta, vajjon Kleopatra titokban akarja-e tartani reggeli találkozásukat. Ezt meg is mondtam neki úgy, hogy felismerhette bennem barátját és remélem fel is ismerte. Ha közönséges lány volna, az ön oselekedete képtelenség lenne. Baktóf kisasszony jellemét és képességeit tekintve ez ránézve szerencsés megoldás; öné nézve a legszeretreméltóbb társnő megszerzése.

Neutof a bizonytalanság érzetével hallgatott. Mindez még nem azt jelentette, hogy a nagyherceg Kleopatra iránt a barátságánál élénkebb vonzalmat nem érez.

— Vannak házasságok, kezdte most keserű hangon, mely két család szegényét képezi. Nem engedhetem meg, hogy az enyémet ezek közé sorozzák. Fölajánlottam kezemet Baktóf kisasszonynak; s meg vagyok győződve, hogy csak úgy fogadja el, ha nem köti senkihez sen akár erkölcsi, akár anyagi ígéret.

— Tehát nem fogadja el?

— Huszonnégy órai megfontolási időt kért.

— Ez minden tekintetben helyesebb is volt... Nos jól van, kedves barátom, folytatta Boris, szeretettel téve kezét Neutof karjára, s az ön felesége lesz és megszerzi önnek mindazt a boldogságot, amit egy otthonba báj és szépség csak vihet.

Neutof félkelt s még egyszer Boris szemébe mélyesztette átható tekintetét.

— Nem akarok nevetségessé válni, mondá. Ha valamikor megbánná tettét, föltétlen bizalmat követelnék tőle; öreg vagyok, az életnek előttem már csak kevés az értéke, meg tudok majd halni, hogy szabadddá legyen, — de nem akarok az udvar oly alakja lenni, akinek a rovására kalandokat szőnek...

Boris öreg barátja felé nyujtá becsületes kezét.

— Baktóf kisasszony jelleme biztosíték önnek a jelenben és a jövőben egyaránt, szólalt meg. Ami pedig engem illet, Neutof, kívánom önnek azt a boldogságot, melyet megérdemel. Mondja meg a jegyének, mert nem kételkedem, hogy holnap már az lesz, hogy esküvőjénél én helyettesitem édes atyját.

A tábornok, most már teljes biztonságban, erőteljesen szoritotta meg barátja kezét, s magasra emelt fővel távozott.

Távozása után Boris gondolatokba mélyedt. A nyitott ablakon át megpillantotta a toronyromot, mely körül ma reggel Kleopátrával találkozott. A nap által megáryozott fák koronái képezték a keretet; a hársak és rózsák illata egybevegyülve özönlött a szobába; a nap munkája után az ellankadás vett erőt minden lényen. Még nem köszöntött be az est, — alig volt öt óra, — de a nap izgalmi kifárasztották a nagyherceget. Az íróasztalára támaszkodva nézte a festői, az uralkodó nyaralóhelyének készített tájat. (Folyt. köv.)

tében biztosította a tanítóságot, hogy az el-sajátított készségeket vigyék ki az életbe és hasznosítsák az iskolában.

A kölcsönös üdvözlések után az érdeklődők megtekintették a kiállítást, mely nemcsak tömegével, hanem izléses és válogatott kivitelű készítményeivel általános tetszést keltett. A vendégeket Fenyvessy Jenő kalauzolta.

Ezután a választmány a központi fiuiskola egyik termében gyűlést tartott. A választmány megállapította a közgyűlés napirendjét, kijelölte a szakosztályok tagjait és azok működési tervét.

Az előkészítő gyűlés után a választmány testületileg tisztelgett a főispánnál, az alispánnál, a főjegyzőnél, a polgármester-nél és a királyi tanfelügyelőnél.

Délután a vármegyei iparos és kereskedők tanonciskolai szakosztálya tartott ülést, majd öt óraker pedagógiai értekezések voltak.

Ezzel az aznapi programm véget ért. Este ismerkedési estély, bankett volt.

Vasárnap tartották meg a nagygyűlést, melyről legközelebbi számunkban emlékezünk meg.

Keresztényszociálisták gyűlései.

Vasárnap Szabadka város területén több keresztény szociálista gyűlést tartottak. Eleinte az volt tervbe véve, hogy az összes szabadkai keresztény szociálista egyesületek együttesen tartják meg nagygyűlésüket. De mert a sebesicsiek és a kelebiaiak a saját egyesületükben külön lakomákat is terveztek, elálltak attól, hogy kötelező legyen ezen egyesületeknek a megjelenése is Szabadkán. A két prédiumi egyesületnek ez fáradságot és költséget kimélt.

A szabadkaiak és testvéregyesületek képviselőiben néhány tag, számszerint kétszáz körül jelentek meg a gyűlésen. De ez mind tag volt, nem pedig stáférsnak felállított publikum.

A gyűlést Román Nándor nyitotta meg, amiután Zsuljevics Mátyás olvasta föl a szabadkai keresztényszociálista egyesületek történetét, ezután Román Nándor, majd Mészáros Béla beszéltek. Végül Lakatos Géza dr. mondott tartalomdus beszédet a keresztényszociális irányeszméről. Erre a gyűlés véget ért.

Szalánczy Andor, az Igaz Szó szerkesztője rekedtsége miatt nem beszélhetett, helyette Lakatos dr. beszélt.

Sebesicsen és Kelebián.

Sebesicsen és Kelebián az ottani keresztény szociálisták tartottak a maguk körében barátságos összejövetelt, amely után táncvigalmat rendeztek. Mindkét helyen az összejövetelt lakoma majd tánc követte.

A sebesicsi táncvigalmon százan megszámoltak jelentek meg s a megjelentek száma dícséri a rendezőség buzgalmit. A rendezőség tagjai voltak: Farkas József, Márton Antal, Farkas Imre, Csonka József, Miskolczi József, Horváth János, Szabó Mihály, Borsos Lukács, Gulyás Odal János, Kopasz Margit, Dózsai Teréz, Horváth Marcel, Kókai Katalin, Horváth Veron, Jaksa Teréz, Pancsics Katalin.

A szabadkai új városháza.

Ma leérkezett a miniszter leirata a szabadkai új városháza terveire vonatkozólag. A miniszter a terveket egyszerűen, jóváhagyás nélkül, tudomásul veszi. Végtére is Szabadka építhet úgy, ahogyan akar.

Egyéval azonban mi nem érhetjük be, s kötelességünk a tervekkel foglalkozni oly értelemben, aminőben ezt a miniszteri leirat teszi. A miniszteri leirat legfőbb érve a következő:

A terv költségvetése nem állja meg a helyét. Felépíteni ezt a terv szerint a tervezők költségvetése alapján nem lehet. Itt a miniszteri szakértők és a tervezők költ-

ségvetése között a különbözet legalább is 200.000 korona. Ez a miniszterium véleménye és nem a miénk.

A miniszteri szakvélemény ezen kívül kiterjed magára az épület alakjára is. E szakvélemény szerint a terv minden csak, magyar stylus nem. Valami kísérlet-féle, a melyről a tervezők mondják csak azt, hogy magyar. Valami-féle kísérleti stylus. Ily drága középület azonban, a miniszteri szakvélemény szerint épen nem alkalmas arra, hogy ilyen szedett-vedett stylussal kísérletezzenek. Ezt a szedett-vedett kifejezést nem használja ugyan a miniszterium, de annak, amit mond ez az értelme.

Amit a miniszteri szakvélemény mond, azt különben mi már megirtuk azon küzdelmek folyamán, melyet folytattunk azért, hogy a kereszt az új városháza tornyára is rákerüljön, s a mi ellen a zsidók és a zsidó elvektől szaturáltak annyira küzdöttek.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjakkal hátralékban vannak, hogy azt megküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek föl ::

H I R E K.

Tájékoztató.

Országos vásár Szabadkán szeptember hó 6., 7. és 8-dikán.

— **A Függelenségi kör** tegnap délelőtt tisztújító közgyűlést tartott, amelyen megejtett választás eredménye a következő: Diszelnök: Mokossay Mátyás. Elnök: Mukits Simon. Elnök helyettes: dr. Antunovics József. Alelnök: Sefesics Lajos. Alelnök: Matievics György. Főjegyző: dr. Acs Jenő. Aljegyző: Évetovics Vince. Aljegyző: Németh Simon. Ugyész: dr. Pleszkovits Lukács. Pénztárnok: Vida Kálmán. Másodpénztárnok: Csizmadia Antal, Ellenőr: Szaulics Gergely. Könyvtárnok: Arnold Pál. Gazda: Märczveiler Antal. Választmányi tagok: Abrasics Antal, Andrassy György, Aradszki Rádó, Balázs piri Isván, Ignác fia, Berkes Antal, Bubori Péter, Csajkás M. sertéshizlaló, Deák István, Franciskovics T. dr. Fischer Jákó Futó Adám, Futó Mihály, Futó Pál koresmáros, Fiszter Agoston, Kárpáti Gyula, dr. Klein Adolf, Knapcz Jakab, Kovács Sztrikó György, Kovács Sztrikó István, Krmptics Vince, Krmptics Péter, Kádár György, Konez István, Kunszabó Mihály, Kuluncsics Gergely, Lang Simon, Latki Lajos, dr. Mamuzsics Bódog, idős Mamuzsics János pénztárnok, Matievics Máté, Matievics Péter, Mészáros Béla, Majland György, Nánay Mihály, Pausits Szilveszter, Páncsics István, dr. Pletikoszics András, Perge Lajos, Polyakovics Antal, Polyakovics Simon, dr. Reisner Lajos, ifju Racsmány János, Siflis György Szkenderovics Lajos, Szuvajcsics Óbrád, Szücs József, Szántai Ignác, Szücs V. György, Sztipics Márk, Takács Antal, Tuba Mátyás, Tipka Antal, Táborszki István, Vida K. István, dr. Weitzenfeld Félix, Vetró János szabó, Vidákovics Antal, Zódi János és Zsarnóczay József.

— **Az adókiadó bizottság tárgyalása.** A szabadkai adókiadó bizottság szeptember 1-én a kádárok, kályhakészítők, kaptafakészítők, kefekötők, keményítőgyárosok, kendergyártmány kereskedők, kenyérsütők;

Szeptember 2-dikán a kenyérsütők, késések, kifőzők és keztűsök kereseti adóját fogják tárgyalni.

— **Egyházmegyei hir.** Leszich Istvánt az érseki hatóság kinevezte érsekcsanádi plébánosnak.

— **Részleges tisztújítás.** Zentáról írják: Pénteken délelőtt tíz óraker tartotta városi képviselőtestületünk az alügyési és

megüresedett adóügyi állások betöltését Vojnits István alispán elnökle alatt. Az alispánt küldöttség hívta a közgyűlési terembe. Az alispán megnyitotta a választó gyűlést és felhívta a kijelölt bizottságba a két tag választására. Megválasztottak dr. Ellinger Jenő és dr. Zákó István. Az alispán kinevezte Oziktrics Jánost és Lovász Andor. Az alügyési állásra pályáztak dr. Salamon Imre és dr. Solti Adám helybeli ügyvédek. Mind a kettőt kandidáltak. Az adóügyi állásra kandidáltak: Deutsch Ignácot, Pánits Györgyöt, Tóth István Muosit, Pehaim Dezsőt, Lazarov Lyubomirt és Neiger Agostont. Névszerinti szavazással megválasztották alügyésznek dr. Salamon Imrét 111 szavazattal dr. Solti 40 szavazattal szemben. Adóügyi lett Pánits György 99 szavazattal, Deutsch Ignác 38, Pehaim pedig 9 szavazatot kapott.

— **A gimnázium vesztesége.** Ismét nagy veszteség érte a szabadkai gimnázium tanári karát, tanulóit s a Szent-Imre internátus tagjait: eltávozott körükből Márkus János Szilviusz, a gimnáziumban a matematika-fizika helyettes tanára s a Szent-Imre intézet tanulmányi felügyelője: a vallás és közoktatásügyi miniszter kinevezte őt a budapesti II. kerületi állami főreáliskolához tanárnak. Sokat veszítettünk benne: a gimnázium egy nagy tudású és ügybuzgó tanárt, a szabadkai intelligencia egy művelt tagját tanítványai egy igazi jóakarójukat, az internáták egy fáradhatatlanul, csupán az ő javukon munkálkodó felügyelő-tanárt vesztettek el őbenne, kinek ugyszólván pótolhatatlan hiányát fogjuk érezni.

— **Adomány.** OExllentiája az Ersek ur a csurogi negyedik tanterem építésére 4564 koronát a kalocsai iskolanéneknek pedig 8970 koronát adományozott.

— **Eljegyzés.** Merzl János tanító és Vetter Anna kisasszony jegyet váltottak Cservenkán. Oszthéimer Miklós, bácsordasi aljegyző, eljegyezte Kenner Mariskát Katymárról. Továbbá Szál József Orsova és Leschediczky Mariska Hodságh, jegyesek.

— **A Kigerl-ügy folytatása.** Bajáról írják: a már ismertetett Kigerl-féle ügynek ismét van egy fordulata. Ezt a fordulatot már régen vártuk, sőt tudtuk is bekövetkezését, ám mindezideig nem érett meg a közlésre. Röviden tehát most nyilvánosságra hozzuk, hogy Kigerl János városi tb. főszámvévő a bajai apácákra és tanításukra szórt vérhabos vádaskodásaiért a bíróság előtt fog felelni. Majd meglátjuk, hogy aki oly gyönyörűen tudott alaptalanul rágalmozni, hogyan fogja azokat bizonyítani tudni, ha már az ügy elején olyan bakot lött, hogy a saját ügyében való teljes tájékozatlansággal a városi közigazgatási bizottsághoz címezte a beadványát. Ezzel a tényével elárulta, hogy a felekezeti tanintézetek jogi viszonyairól halvány sejtelmé sincs.

— **Gyógyszertár átvétel.** A Zombori-uti dr. Decsy Dezső féle gyógyszertárat a mai naptól fogva kezelés végett Horváth Mátyás okleveles gyógyszerész vette át.

— **Áthelyezés.** Vojnits Magdolna magyaróvári állami polgári iskolai rendes tanítónő ugyanebben a minőségben az újvidéki állami polgári leányiskolához helyeztetett át.

— **Új szülésznő.** A főispán a felső-tompai szülésznői állásra Rudicsné Kiss Amáliát nevezte ki.

— **Tanítók kinevezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sándor József okleveles tanítót a bácskereszturi és Sacher Hermin okleveles tanítónőt az ósövéi állami elemi népiskolához rendes tanítókká nevezte ki.

— **Polgári iskola Topolyán.** A közoktatásügyi magyar királyi miniszter elhatározta, hogy az 1909. tanévben Topolyán polgári fiu iskolát állít fel és az előmunkálatok végzésével Faragó János királyi tanfelügyelőt bizta meg. Hogy a miniszter ezen elhatározása mily horderővel bír Topolya községének és nagy környékének nevelés ügyére, feleslegesnek tartjuk fejtegetni.

— **Az ifju török kapitány.** Van már ilyen kalandor is. Valami magát Halacsevics

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon. szám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyára. Szabadka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasuti indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

oégfelirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kap. : : : hatók a : : :

Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél IV., Rákóczi-utca 20.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

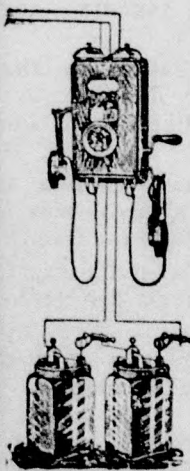
Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-29

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

MORVAI ANTAL ÉS NOVÁK MIHÁLY

motorerőre berendezett márvány-, mozaik- és cementáru-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTOSÖVEK.

Kerámít és metlachi lapok.

SZABADKÁN,
a vasuti indóházzal

: : szemben. : :

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖZGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus més nagyban és kicsinyben.

VAKOLATI KÖPÖR.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradjában.